

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till
Landstinget med förslag till landskapslag
angående tillämpning av lagen om exportgaranti i landskapet Åland.

I riket trädde den 1 januari 1963 i kraft lagen den 14 september om exportgaranti (479/62), vilken därefter ändrats flere gånger (FFS 532/69, 996/71, 22/74). Förvaltningen av exportgarantiärendena har närmare reglerats genom förordning den 14 september 1962 om exportgaranti (FFS 481/62) och statsrådets beslut den 14 december 1972 om de allmänna principer vilka tillämpas på premie, som utgår för exportgaranti.

Lagen om exportgaranti tar sikte på att inhemska företag skall ha en möjlighet att skydda sig mot de risker exportverksamheten för med sig.

Exportgaranti kan beviljas för sådan förlustrisk som kan uppstå i samband med export av industriprodukter, pälskinn, torvprodukter och levande djur samt i samband med investeringar i utvecklingsländer. Exportgaranti kan dessutom beviljas för överlåtelse till utlandet av tillverknings- eller patenträtt samt utförande av projekterings-, monterings-, byggnads- eller annat arbete för utländsk beställares räkning.

Statens exportgaranti för ersättande av förlust som möjligen uppstår i samband med export kan beviljas:

- 1) för det fall, att beställaren av skäl som ej bero av leverantören icke erlägger avtalsenlig betalning eller eljest underlåter att fullgöra sina avtalsenliga förbindelser;
- 2) för det fall, att i samband med varans transport inträffar oförutsedd händelse, till följd varav exportören åsamkas förlust som icke kan täckas genom försäkring;
- 3) för förlustrisk vid export i samband med lagerhållnings- eller andra marknadsföringsåtgärder i utlandet;
- 4) bank eller annan kreditgivare till säkerhet för kredit som beviljats exportör för finansiering av exporttransaktion eller i 3 punkten avsedd marknadsföringsåtgärd, eller kredit som beviljats utländsk beställare eller annan gäldenär för köp av exportprodukt;
- 5) för det fall, att i utlandet införes restriktioner, som berör importen eller transfereringen av betalningsmedel eller vidtages motsvarande åtgärd som åsamkar exportören förlust;
- 6) för det fall, att i utlandet införes allmänt moratorium eller inträffar betydande rubbning i de allmänna ekonomiska förhållandena;
- 7) för det fall, att exportören vid kostnadsstegring åsamkas förlust på grund av ökade tillverkningskostnader; samt

8) för det fall, att innebörden av force majeure tolkas i strid med allmän handelssed.

Dessutom finns särskilda bestämmelser för beviljandet av exportgarantier för investeringar i utvecklingsländer.

Landskapsstyrelsen har tidigare ansett att lagstiftningen om exportgaranti ej skulle underligga landstingets lagstiftningsbehörighet. Från exportgarantianstaltens och justitieministeriets sida har man emellertid numera ifrågasatt om rikslagen gäller för landskapets del. Stöd för att så inte skulle vara fallet ger 13 § 1 mom. 9 punkten Självstyrelselagen beträffande de näringar, om vilka landstinget äger lagstifta. Däremot är exportgarantielagen utan tvivel tillämplig i landskapet i fråga om övriga näringar.

Med hänsyn till den betydelse exportgarantierna kan ha också för åländska företagare föreslår landskapsstyrelsen att rikets lagstiftning om exportgaranti skulle antagas genom en blankettlag. Härigenom skulle förvaltningen av garantiärendena också för landskapets del handhas av exportgarantianstalten, som ju innehar all erforderlig sakkännedom i dessa frågor. Landskapsstyrelsens medverkan skulle inskränka sig till avgivande av utlåtande över ansökningar om exportgaranti från åländska företagare. Handläggandet av exportgarantiärenden i landskapet Åland, vilka enligt självstyrelselagen ankommer på landskapets förvaltningsmyndigheter skulle genom överenskommelseförordning överflyttas på exportgarantianstalten.

Avskrift av exportgarantilagen i dess nuvarande lydelse samt av det ovan nämnda statsrådsbeslutet bilägges denna framställning.

Med hänvisning till det ovan anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

om tillämpning av lagen om exportgaranti i landskapet Åland.

I enlighet med Landstingets beslut stadgas:

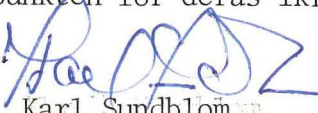
Lagen den 14 september 1962 om exportgaranti (FFS 479/62) samt senare däri gjorda ändringar skall, jämte med stöd därav utfärdade bestämmelser, äga tillämpning i landskapet Åland.

Till ansökan rörande exportgaranti för företag med hemort i landskapet Åland skall landskapsstyrelsens utlåtande i saken bifogas. Vad här är stadgat gäller ej företag som utövar sådan näring som avses i 11 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland.

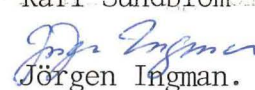
Sker framdeles ändring i de i 1 mom. avsedda författningarna skall ändringarna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

Mariehamn, den 10 mars 1976.

V i c e l ä n t r å d

Karl Sundblom

Extra lagberedningssekreterare

Jörgen Ingman.

F. A. L. A. G.

Om exportgaranti.

§ 1 §.

För sådan förlustrisk som kan uppstå i samband med export av industriprodukter, pälsskinn, torvprodukter och levande djur samt i samband med investeringar i utvecklingsländer, må statens exportgaranti beviljas i enlighet med vad i denna lag stadgas.

Vad i 1 mom. är sagt, gäller även överlåtelse till utlandet av tillverknings- eller patenträtt samt utförande av projekterings-, monterings-, byggnads- eller annat arbete för utländsk beställares räkning.

2 §.

Statens exportgaranti för ersättande av förlust som möjligen uppstår i samband med export må beviljas:

- 1) för det fall, att beställaren av skäl som ej bero av leverantören icke erlägger avtalsenlig betalning eller eljest underlåter att fullgöra sina avtalsenliga förbindelser;
- 2) för det fall, att i samband med varans transport inträffar oförutsedd händelse, till följd varav exportören åsamkas förlust som icke kan täckas genom försäkring;
- 3) för förlustrisk vid export i samband med lagerhållnings- eller andra marknadsföringsåtgärder i utlandet;
- 4) bank eller annan kreditgivare till säkerhet för kredit som beviljats exportör för finansiering av exporttransaktion eller i 3 punkten avsedd marknadsföringsåtgärd, eller kredit som beviljats utländsk beställare eller annan gäldenär för köp av exportprodukt;
- 5) för det fall, att i utlandet införs restriktioner, som beröra importen eller transfereringen av betalningsmedel eller vidtages annan motsvarande åtgärd som åsamkar exportören förlust;
- 6) för det fall, att i utlandet införes allmänt moratorium eller inträffar betydande rubbning i de allmänna ekonomiska förhållandena;
- 7) för det fall, att exportören vid kostnadsstegring åsamkas förlust på grund av ökade tillverkningskostnader; samt
- 8) för det fall, att innebörden av force majeure tolkas i strid med allmän handelssed.

2a §.

Exportgarantiverksamheten bör syfta till att främja handel, som med beaktande av exportens art och marknadsförhållandena icke innebär från det normala avvikande betalnings- eller andra villkor.

I samband med export av kapitalvaror till utvecklingsländer må dock statens i 2 § av denna lag avsedda exportgarantier beviljas även då en risk som exporten på grund av kredittidens längd eller av annan orsak innebär är större än normalt.

2b §.

För förlustrisk i samband med sådana investeringar i utvecklingsländer, vilka kunna anses främja den ekonomiska utvecklingen i Finland och i vederbörande investeringsland, må statens exportgaranti beviljas:

1) för det fall, att den investerade egendomen konfiskeras eller exproprieras eller att beträffande densamma av myndigheterna i investeringslandet vidtages annan därmed jämförlig åtgärd;

2) för det fall, att avsevärd störning inträffar i investeringslandets ekonomiska förhållanden; samt

3) för det fall, att investeringslandets myndigheter inskränka överföringen av det investerade kapitalet eller dess avkastning från investeringslandet.

Med investering avses i denna lag överlåtelse av penningmedel, produktionsanordningar eller -metoder eller mot dessa jämförliga ekonomiska förmåner antingen till investerarens eget eller till annat företag i investeringslandet.

3 §.

Exportgaranti beviljas endast för en del av förlustrisken i samband med export. I 2 § 4 punkten av denna lag avsedd garanti kan dock ersätta kreditgivares förlust i dess helhet.

Den totala garantiansvarigheten för garantier vilka beviljats med stöd av denna lag, får uppgå till högst 5.000 miljoner mark, dock sålunda, att garantiansvarigheten för de i 2a § 2 mom. avsedda garantierna får uppgå till högst 800 miljoner mark och garantiansvarigheten för de i 2b § avsedda garantierna till högst 400 miljoner mark.

Vid beräkning av ovan i 2 mom. av denna paragraf nämnda maximala garantiansvarighet beaktas i fråga om andra garantier än sådana, som avses i 2 § 7 punkten, den garantiansvarighet som grundar sig på exportgarantier som trätt i kraft beträffande garanterat kapital, utan andra poster, som utöver kapitalet eventuellt skall ersättas, i sin helhet, och i motsvarighet därtill hälften av den garantiansvarighet för garanterat

kapital, som föranletts av bindande garantianbud. Angående i 2 § 7 punkten av denna lag avsedda garantier beakts vid beräkning av garantiansvarigheten den beräknade ersättningsskyldighet som rör gällande garantier och föranleds av förutsebar stegring i kostnadsnivån.

För bestämmande av exportgarantianstaltens i denna paragraf avsedda bokföringsmässiga garantiansvarighet omvandlas avtalsvaluta till finska mark med tillämpning av den kurs för vederbörande, som Finlands Bank uppgivit vid tidpunkten för garantins beviljande, eller, om sådan kurs icke finns, den kurs för vederbörande valuta som Finlands Bank senast uppgivit innan garantin beviljades.

4 §.

För verkställigheten och tillämpningen av denna lag finnes en exportgarantianstalt, som är underställd handels- och industriministeriet.

Exportgarantianstalten har ett förvaltningsråd, en direktion och en direktör samt andra erforderliga funktionärer. Förvaltningsrådets medlemmar tillsätts av statsrådet för tre år i sänder. Förvaltningsrådet utser direktion och antager direktör.

5 §.

Av de genom exportgarantianstaltens verksamhet inflytande medlen samt av anslag, som anvisas för anstalten i statsförslaget, bildas en utanför statsförslaget stående exportgarantifond, som förvaltas av anstalten.

6 §.

Staten ansvarar för de av exportgarantianstalten beviljade exportgarantierna.

Av anstaltens verksamhet möjligen uppkommen förlust ersättes exportfonden, ifall fondens medel icke förslå till täckande av förlusten, ur ett anslag, som för detta ändamål upptages i statsförslaget.

7 §.

Premien för exportgaranti och för garantiutfästelse bestämmes av exportgarantianstalten med iakttagande av allmänna grunder, som fastställas av statsrådet.

8 §.

Revision av exportgarantianstaltens räkenskaper verkställs av revisorer, som av statsrådet utses för ett kalenderår i sänder och av vilka en bör utses på framställning av statens revisionsverk.

Anstaltens bokslut fastställs av statsrådet.

9 §.

Närmare föreskrifter om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom förordning.

S t a t s r å d e t s b e s l u t

om de allmänna principer, vilka tillämpas på premie, som utgår för exportgaranti.

1 §.

Då statens exportgaranti beviljas i sådana fall, varom stadgas i 2 § 1-3 punkten 5-6 punkten, eller 8 punkten lagen om exportgaranti, bör vid bestämmande av den på garantin utgående premien beaktas kredittidenslängd, beställarens solvens, i köparlandet tillämpade valuta- och handelsrestriktioner, den för transaktionen avtalade valutans kovertibilitet samt frågan om huruvida garantin avser leverans till en eller flere köpare. För garanti som beviljas i enlighet med 2 § 1, 2, 5, 6 och 8 punkten lagen om exportgaranti för att täcka förlustrisken efter varans leverans, bör garantipremien fastställas, om betalningstiden för den garanterade transaktionen utgör högst sex månader, att erläggas på en gång, till minst 0,05 % och till högst 1,5 % samt, om betalningstiden överstiger sex månader till minst 0,1 % och till högst 3,5 % per annum, beräknad i vartdera fallet på den åt köparen beviljade krediten och räntan för tiden efter varans leverans. För garanti, som beviljas för att täcka förlustrisken före varans leverans, bör garantipremien fastställas till högst 1,0 % att erläggas på en gång för varje 3 månader omfattande framställningsperiod, beräknad på det maximala riktbeloppet för varje ifrågavarande period. För garanti, vilken beviljas att täcka i 2 § 3 punkten lagen om exportgaranti avsedd förlustrisk, än garantipremiens maximigränser dubbelt så höga som i de ovan nämnda fallen.

2 §.

Då statens exportgaranti beviljas med stöd av 2 § 4 punkten lagen om exportgaranti åt en bank eller annan kreditgivare till säkerhet för sådan kredit som beviljats exportör för finansiering av exporttransaktion, uppbärs för garantin beroende på kredittidens längd och gäldenärens solvens en garantipremie uppgående minst till 0,1 % och högst till 1,0 % per annum, beräknad på den åt exportören beviljade kreditens belopp.

3 §.

Då statens exportgaranti beviljas med stöd av 2 § 4 punkten lagen om exportgaranti åt en bank eller annan kreditgivare till säkerhet för sådan kredit som beviljats utländsk beställare eller annan gäldenär för inköp av exportprodukt, uppbärs för garantin en garantipremie, som bestämts i tillämpliga delar enligt samma principer, vilka

- 2 -

ovan gäller för garantipremie som uppbäres för garanti täckande politiska och kommersiella risker uppgående till minst 0,1 % och högst till 4,0 % per annum, beräknat på den åt den utländska beställaren eller åt annan utländsk gäldenär beviljade kreditens och räntans belopp.

4 §.

För garantipremie och garantiutfästelseavgift som utgår för K-garanti, som beviljas med stöd av 2 § 7 punkten lagen om exportgaranti, iakttages vad statsrådet därom särskilt föreskriver.

5 §.

Genom detta beslut upphäves statsrådets beslut den 28 februari 1963 och den 27 augusti 1970 om de allmänna principer, vilka tillämpas på premier, som utgår för exportgarantier.

en